

NADNIEMEŃSKI KURIER POLSKI

Urzędowa 13 tel. 166
Redakcja: Warszawa, ul. 12-11 5-6
Administracja: 10-11 4-6
Prenumerata miesięczna: zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 222
GRODNO
środa 12 sierpnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz w/m za tekstem 20 gr. Drobną za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi spaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Pięćcolecie 29 pułku artylerji polowej

Obchód pięćcoletnia 29 p. a. p. za liczyło małego bezspornie do najokazalszych uroczystości wojskowych, jakie Grodno miało sposobność podziwiać.

Pięćcolecie 29 p. a. p. to nie zwykłe święto pułkowe, mniej lub więcej uroczyste, z mniejszą lub większą ilością przybyłych gości obchodzone, nie domowe święto pułku, lecz śmiała w ruchu i barwna w inscenizacji uroczystość.

Uroczystość ta aranżowana na okres kilku dni miała duży rozmach i była obmyślana do najdrobniejszych szczegółów.

Poprzedził i zapowiedział ją, capstrzyk, orkiestra wojskowa na koniach, poprzedniej zaprzężoną baterją, przemieszczającą o godz. 7-ej wieczorem głównymi ulicami miasta.

Przed capstrzykiem, na torze konkursowym, odbyło się wzięcie przez pułk. Aleksandrowicza i mjr. Szalewicza odznak pułkowych, które otrzymali wszyscy oficerowie znajdujący się w pułku nie mniej jak 2 lata, oraz szeregowi, po 1-1/2 rocznej służbie.

Po tem przedłudjum wigilijnem, odbyła się na drugi dzień 7 b. m. właściwa uroczystość, wspaniała i uroczajona, w której przyjął udział zaproszeni goście jak: General Bieliński w. z. Dow. O. K. Gen. Berbeckiego, Gen. Zaleski—Dow. 29 dyw. piech., były d-ca 29 dyw. piech. Gen. Osikowski, ks. prałat pułk. Jachimowicz, w zastępstwie biskupa polowego, Galla, Szef Sztabu 29 dyw. piech. ppułk. Szt. Gen. Chłusewicz, Szef artylerji pułk. Suzin, Szef zandarmerji pułk. J. Gorzechowski, Kom. Ob. War. pułk. Wajs. D-ca 8 dyonu Taborów ppułk. Czerniak D-ca 26 pp. pułk. Zamiatki, D-ca 81 pp. ppułk. Wajtkiewicz, Kom. P. K. U. mjr. Niezłomski, ks. mjr. Kusta, Starosta Rogalański, Przew. Stępniewski, mec. Z. Białoch, pp. Pankiewicz i. ochotnik 29 p. a. p. i inni.

Wielu zaproszonych nie przybyło z powodu obowiązków służbowych, urlopów i t. p. przeskąd, jak: Marszałek J. Piłsudski, Gen. a. broń J. Haller, Minister Raczkiewicz i wielu innych, którzy nie mogą przybyć przesłali pułkowi na ręce ppułk. Aleksandrowicza depesze

gratulatoryjne.

Uroczystość rozpoczęła się mszą polową, odprawioną na placu konkursowym przez prałata Jachimowicza, który po mszy wygłosił okolicznościowe przemówienie, biorąc za temat dzieje pułku.

Po nabożeństwie odbyła się wspaniała defilada przed zast. Dcy O. K. III Gen. Bielińskim, w której udział przyjął: 29 p. a. p. w szyku konnym szeregowi stanu cywilnego, rezerwiści zaś będący obecnie na ćwiczeniach w szyku pieszym, 76 i 81 pp. p. ze sztandarami, komp. Bactn. Sanitarnego oraz III oddział służby Intendentury.

O godz. 1-ej na placu koszarowym ustawiono stoły, przy których zasiadli do obiadu szeregowi, oraz obecni na uroczystości goście.

Podczas obiadu wygłoszone były przemówienia, oraz wzniesione toasty, z których pierwszy za zdrowie Prezydenta Rzeczypospolitej, pułku, gości i wiele innych.

Lekkie urozmaicenie wniósł deszcz, który jednak nie zdołał ochłodzić ciepłego nastroju, panującego w serdecznie zespólnym gronie.

Pod koniec obiadu ogn. Papiel wręczył mjr. Szalewiczowi adres, jako pierwszemu Dcy i organizatorowi 216 och. kres. p. a. d. (obecnie 29 p. a. p.)

Po obiedzie o godz. 15-ej rozpoczęły się konkursy hipiczne, w których przyjmowali udział oficerowie i podoficerowie pułku z mjr. Szalewiczem na czele.

W dniu tym zdobywcami 4-oh. przeznaczonych odznaczeń byli: Odz. I-ej por. Filipkowski na Łaziku, Oddział I-ej por. Wisłocki na Ładnym, Oddział II-ej kapł. Radzikowski na Małcu, Odz. IV-ej mjr. Szalewicz na Mazurach, Odz. podoficerów kapł. Kubik na Pr. Ładnym.

W zawodach nastąpiło wzięcie odznaki, dokonane przez Gen. Bielińskiego, poczem mjr. Szalewicz w gorących słowach złożył wyrazy uznania i wdzięczności majorowi Exe za uśmiechniętą oraz nieustraszoną pracę, prowadzoną z całym odda-

niem się nad sportowem szkoleniem członków klubu wojskowego, dzięki czemu jeźdźcy 29 p. a. p. mieli możność osiągnięcia tak wybitnie danych rezultatów w zawodach.

Po przemówieniu mjr. Szalewicz wręczył mjr. Exe żeton honorowy W. R. S. 29 p. a. p. co w ogólnem uznaniu istotnych zasług zostało przyjęte hucznymi i długo niemilknącymi oklaskami.

Po zawodach o godz. 6-ej pułk w salonach Zamku Starego podej mował z serą staropolską goś opaność zaproszonych gości, którzy po pracowitem spędzeniu czasu przy stołach zastawionych zakąskami stołach obsiedli wieńcem olbrzymią podkowę zajmującą całe wnętrze sali balowej Zamku.

Nad wyraz mile, niespotykane do tad wrażenie czyniło zespolenie gości oraz oficerów pułku z geonem podoficerów, którzy przy stole, zajmującym wnętrze podkowy, zasiadli pospólnie do wspólnej uczy. Przypadać należy, że stan podoficerski 29 p. a. p. czyni tak solidne wrażenie reprezentowany jest przez młodzież elegancką, przyzwoitą i dobrze ułożoną, która stanowiła wdzięczne dopełnienie harmonijnej całości zespołu wypełniającego salę zamkową.

Wzniesienie przez gen. Bielińskiego zdrowia Prezydenta Rzeczypospolitej rozpoczęło serją nieskończonych toastów. Pomędzy innymi przemówił delegat biskupi ks. prałat Jachimowicz, który w dłuższym, kwiecistym i subtelnie obmyślonym toaście, opierając się na faktach z historii narodu, kończących się cudem nad Wisłą, wskazywał, że wszędzie tam gdzie jest żołnierz polski, znajduje się również polski ksiądz, który duchem i przykładem staje zazwyczaj w pierwszym szeregu narówni z najdzielniejszymi obrońcami ojczyzny. Przemówienie to było odpowiedzią na toast pułk. Aleksandrowicza, wzniesiony w ręce ks. prałata Jachimowicza z zdrowiem ks. biskupa Galla, ks. mjr. Kubity i na cześć duchowieństwa polskiego.

Menu wyśmienite było na o zdobnie wyłożony w kartach, leżących przy każdym nakryciu, a dzięki sprawności służby i sprężności organizacji uczta pozbawiona była absolutnie tych braków do których w pierwszym rzędzie należy zbytnie przymusowe przesiadywanie przy stole, spowodowane brakiem dostatecznego nadzoru i sprężystej organizacji.

Goście w nader miłym nastroju udali się po obiedzie do D. Ż. na zabawę żołnierską, która przeciągnęła się kilka godzin w atmosferze szczerego zadowolenia i niefrasobliwej weselości.

W dniu następnym t. j. 8 b. m. o godz. 16-ej p. poł. odbyło się dla żołnierzy pułku przedstawienie w D. Ż. z udziałem zespołu teatru żołnierskiego, pod fachowym kierownictwem st. sierż. Dolńskiego, na którym dany był utwór St. Wiecheckiego p. t. „Poroznik 1-go pułku”.

Zapowiedziany na godz. 8-ą popis sprawności jazdy zaprzęgami pomiędzy aleją kółków wbitych w ziemię, odłożono z powodu rozmknięcia toru na dzień 15 b. m.

Wieczorem w tymże dniu odbyła się w kasynie pułkowej sobótka, którą zaszczycili swą obecnością Gen. Zaleski, Szef Sztabu ppułk. Chłusewicz, gdzie oficerowie z rodzinami w ścisłym kółku domowem mile i wesoło przepędzili kilka godzin.

Z okazji święta, staraniem pułku, wydana została jednodniówka nader starannie i pomyslowo wykonana. Na zewnętrznej okładce pod sztandarem widnieje biały orzeł, stojący na skrzyżowanych ławetach, ze skrzydłami rozpiętymi do lotu, w szpanach trzymającą oznakę pułku w formie krzyża, opartego o skrzyżowane ławety, z napisami w skrzydłach 7. VIII. 1920 29 P. A. P. Na wewnętrznej tarczy herby. U góry napis „Jednodniówka 29 P. A. P.”, pod rysunkiem data 7. VIII. 1925 r. Na pomyslową i piękną całość jednodniówki składa się: Rozkaz do żołnierzy wydany przez D-cę pułku ppułk. Aleksandrowicza, Zarys historyczny dziejów pułku skreślony przez por. dr. St. Kwasięborskiego, opis oznaki pamiątkowej dla oficerów i szeregowych, wykazy poległych na polu chwały oraz rannych w bojach, odznaczonych oficerów i szeregowych z uwzględnieniem rodzaju odznaki, a więc „Wirtuti—Militari”, „Krzyż Walecznych”, „Zasługi wojsk. L. Środkowej”. Jednodniówkę kończy imienny wykaz oficerów.

Wyświetl z jednodniówki zamieszcimy w następnych numerach.

Czytajcie „Nadniemeński Kurjer Polski“

**Z posiedzenia R. M.
w dniu 6 b. m.**

po odczytaniu protokołu z poprzedniego posiedzenia R. M. i po przyjęciu takowego do zatwierdzającej wiadomości, Prezydent Stępniewski zakomunikował radnym, że w tych dniach delegat Nadzwyczajnego Komisarza Oszczędnościowego przy radzie Ministrów p. Miklaszewski dokonał rewizji gospodarki miejskiej, we wszystkich działach.

Poza nielicznymi brakami małej wagi, znalazł stan gospodarki miejskiej w dobrym stanie. Samorząd m. Grodna, pod względem gospodarozym, uważa za najlepiej postawiony w całym Województwie Białostockim. Delegat prosi o przysłanie mu odpisu normalnego budżetu, który przedstawi Komisarzowi Oszczędnościowemu, jako wzór.

Delegat p. Miklaszewski, zagnajając się z Prezydentem, dziękował mu za dobre wyniki, jakie zastał w czasie przeprowadzenia rewizji i zaznaczył, że z Grodna wywozi najlepsze wrażenie.

Komunikat Komitetu rozbudowy miasta

Prezydent, jako przewodniczący z urzędu, komitetu rozbudowy miasta, zakomunikował R. M. że komitet rozbudowy na swych posiedzeniach podzielił przyznaną przez Bank Gospodarstwa Krajowego pożyczkę na rozbudowę w wysokości 800,000 zł.

Z tej sumy 180,000 zł. przyznano na wykończenie rozpoczętych budowl, 90,000 zł. na nowe budowle oraz 80,000 zł. na remont istniejących budynków.

Największą sumę, bo aż 150,000 zł. przyznano Oficerskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, na wykończenie budowy domów.

Na swych posiedzeniach komitet rozpatrzył ogółem 45 podań o przyznanie pożyczki, z czego 21 podanie uwzględniono, a 24 uchylono.

d. c. n.

**Kronika
Teatr Miejski**

Dziś, po raz drugi sensacyjny dramat wybitnego poety Anskiego „Dybuk” który na premierze zgromadził tłumną publiczność burzliwie oklaskującą sztukę i wykonawców z dyr. Skąpskim w roli cadyka na czele. „Dybuk” ma zapewnione powodzenie dzięki doskonałej wystawie i świetnej reżyserji i wykonaniu.

W próbach „Wesele podczas rewolucji”.

Teatr żołnierski

W sobotę 15, w dniu święta Żołnierza i w niedzielę 16 sierpnia, teatr żołnierski, choć należycie uczcić drogą dla żołnierza uroczystość wystawia oryginalną sztukę młod-

go autora Bronisława Bakala p. t. „Nieznany żołnierz”. Sztuka ta grana była w Warszawie przez kilka tygodni w teatrze Praskim z niebywałym powodzeniem.

Ciekawa akcja z wojny europejskiej nakreślona z głębokim patryotyzmem, rozwija się w 3 aktach z fantastycznym epilogiem: akt I dzieje się w szpitalu na froncie francuskim w 1915 roku, akt II na oczymie w Mandurji w 1920 roku, akt III podczas nawały bolszewickiej w P. K. U. w Warszawie w 1920 r.

Fantastyczny epilog utrzymany w tonie mistycznym przedstawi grób Nieznanego Żołnierza.

Sztuka otrzymała bogatą i nową wystawę. Kierownictwo teatru doклада wszelkich starań aby widownia naocześnie głęboką treścią — nie pozostawiło nic do życzenia.

Za obrazę Prezydenta Rzeczypospolitej

J. Biskupski, zam. w maj. Stanisławów zameldował policji o obrazie majestatu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej oraz o niestosownym i obelżywym odzywaniu się o Konstytucji 3 M-ja przez Henryka Goszłofa zam. przy ul. Zielonej.

Niewczesna krewkość

Nachman Szewachowicz zam. przy ul. 11 dopuścił się oporu władzy i znieważenia policjanta pełniącego obowiązki służbowe.

Za powyższe przestępstwo Szewachowicz pociągnięty zostanie do odpowiedzialności.

Osobiste

Prokurator przy Sądzie Okręgowym w Grodnie p. Henryk Kles wyjechał na urlop.

Podprokurator przy Sądzie Okręgowym w Grodnie na powiat Wolkowyski p. J. Korab-Karpowicz od paru dni jest na urlopie.

Mięso z robakami

Niejaka J. Humor, zam. przy ul. Jerozolimskiej № 24 nabyła na straganie stauowiącym własność H. Żukowskiej, zam. przy Stennym Rynku nieświeże mięso w którym zdążyły się już zalegnąć robaki.

Sprawę tą przekazano II Komisarjatowi policji.

Kradzież

Zamieszkała przy ul. Lipowej № 4 Dora Siegal zawiadomiła policję, że H. Budarewicz, zam. przy ul. Piłsudskiego dokonała na jej szkodę kradzieży na sumę 200 zł.

Zgubiono zaświadczenie wydane przez gminę Wasiliszki, powiatu Lidzkiego oraz świadectwo odroczenia wydane przez PKU Grodno na imię Tawela Chazanowskiego 3-3

Zgubione kartę pobytu wydaną w Wilnie na imię Katarzyny Olszewskiej. 3-3

Bacność Członkowie „JUTRZENKI“!

Zawiadomienie

W myśl uchwały Walnego Zjazdu delegatów Okr. Sp. St. Sp. „JUTRZENKA” w Grodnie z dn. 17 maja r. b. termin dopłaty do zwaloryzowanych udziałów członkowskich upływa z dniem 15 sierpnia 1925 r.

O ile krótko wleki z członków do oznaczonego powyżej terminu nie wniesie należnej od niego dopłaty do udziału na mocy art. 35 Statutu, podlegać będzie wykluczeniu.

UWAGA: Udział wynosi 10 zł. Dopłaty przyjmują Kasa w Skł. Głównym i Kierownicy poszczególnych filji.

Zarząd.

Uwagze pomocn. aptekarskich

Zarząd Oddz. tut. Zw. Zawod. Farmac. Prac. podaje do wiadomości osób zainteresowanych że zapisy na kursy prowizorskie przy Oddz. tut. (Dominikańska 9) trwać będą do 30 b. m.

Zarząd.

Zapisy do Państwowej Szkoły Murarskiej

przy ul. Prochowej 4 (między ul. Jerozolimską i Artyleryjską) zostały przedłużone na miesiąc SIERPIEŃ b. r.

Zgłaszać się można codziennie (oprócz świąt) w sekretariacie od g. 10-ej rano do 15-ej po poł. 1-3

Szczeniak wyżeł biały w brzożowe łaty zginął. Znalazca proszony o odprowadzenie do Syndykatu Rolniczego ul. Orzeszkowej 20 za wynagrodzeniem. Przywłaszczyciel odpowiedzialność będzie sądownie. 1-1

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

ROZKŁAD

jazdy pociągów ważny od 5 czerwca 25 r.

№ poc.	Rodzaj pociągu	Przyjazd do Grodna		Odjazd z Grodna		Skład	Dokąd
		Godz.	Min.	Godz.	Min.		
256	Miesz.	1	20	—	—	Mosty	Grodno
704	Posp.	1	34	1	42	Zemgala	Warszawa Gł.
732/733	Osob.	1	23	2	03	Suwałki	Warszawa Wil.
711	Osob.	2	42	2	52	Warszawa Wil.	Wilno
731/734	Osob.	4	08	4	48	Warszawa Wil.	Suwałki
253	Miesz.	—	—	5	00	Grodno	Mosty
708	Posp.	4	35	4	43	Warszawa Gł.	Zemgala
257	Miesz.	—	—	6	25	Grodno	Jeziory
241	Osob.	9	26	10	01	Suwałki	Białystok
254	Miesz.	10	15	—	—	Mosty	Grodno
258	Miesz.	11	50	—	—	Jeziory	Grodno
714	Osob.	11	52	12	02	Zemgala	Warszawa Wil.
242	Osob.	—	—	18	30	Grodno	Suwałki
255	Miesz.	—	—	19	30	Grodno	Mosty
713	Osob.	14	10	14	20	Warszawa Wil.	Zemgala
243	Osob.	17	50	18	30	Białystok	Suwałki
712	Osob.	22	17	22	27	Wilno	Warszawa Wil.

Dziś, największe arcydzieło świata!!

CYWILIZACJA

Obraz z czasów ostatniej wojny EUROPEJSKIEJ.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA